

Klassiek

Echte orgelmuziek

Trocadéro. Werken voor concertorgel door Leo van Doeselaar op het Maarschalkerweerd-orgel van het Concertgebouw. Bloomline.

Volgens sommige kenners klinkt echte orgelmuziek niet buiten de kerk: Leo van Doeselaar, organist van de Pieterskerk in Leiden maar ook 'huisorganist' van het Concertgebouw, vindt dat onzin

en op zijn cd *Trocadéro* laat hij horen waarom.

De cd bevat uitsluitend muziek die speciaal voor 'zaalorgel' is gecomponeerd in de tijd van de 'Franse orgelrevolutie', eind negentiende eeuw. Sleutelmoment daarin was de opening van het Palais du Trocadéro voor de Wereldtentoonstelling van 1878 (het oude paleis in Moorse stijl, niet het Palais de Chaillot dat sinds 1937 op die plek staat).

In de feestzaal van het Trocadéro, die ruimte bood aan 4800 toehoorders, werd een gigantisch orgel gehangen, wat de aanzet was tot een spetterend concertseizoen met vijftien recitals binnen drie maanden door orgelgiganten als Widor, Saint-Saëns en Franck.

Van Doeselaar bespeelt op zijn cd het orgel van het Concertgebouw in stukken die allemaal op die Trocadéro-concerten hebben geklonken: vogelzang van Liszt, triomfaal geschetter van Widor en Guilmant, maar ook intiemer werk van de Nederlander Samuel de Lange jr.

Nog voordat het Trocadéro-orgel was ingewijd had de organist van het Concertgebouw de complete dispositie ervan (ruim vierduizend pijpen verdeeld over 66 registers, van 2-voets *octavin* tot 32-voets *contre-bombarde*) al overgeschreven en meegenomen naar Amsterdam, informatie waar Maarschalkerweerd bij het bouwen van zijn orgel dankbaar uit putte.

De prachtopname doet recht aan de kleurrijke, gevarieerde klank en de extreem diepe basen van het orgel, terwijl hier ook in dynamiek, tempo en articulatie meer mogelijkheden blijken te zijn dan in de kerk. 'L'orgue, c'est mon orchestre', zei César Franck en wie dit hoort, begrijpt precies wat hij bedoelde.